

Medycyna sądowa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Medycyna sądowa
Kod przedmiotu	12.9-WL-LekAM-MSą
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	10
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	15	1	Egzamin
Laboratorium	45	3	45	3	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem kształcenia jest nauka interpretacji artykułów kodeksu karnego dotyczących przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu człowieka; stwierdzania zgonu i prawidłowego wypełniania karty zgonu; przeprowadzania oględzin zwłok w miejscu ich ujawnienia; ustalania orientacyjnego czasu zgonu oraz przypuszczalnej przyczyny śmierci; rozpoznawania i różnicowania rodzajów śmierci; zabezpieczania materiału biologicznego do badań histopatologicznych, genetycznych i toksykologicznych; przeprowadzania badania poszkodowanego; sporządzania opinii sądowo-lekarskiej dla potrzeb orzecznictwa karnego i cywilnego, rozpoznania obrażeń poniesionych wskutek przemocy. Student powinien znać podstawy alkoholologii i toksykologii - zarys fizjologii przemian alkoholu w organizmie, metody jego oznaczania we krwi oraz badanie materiału sekcyjnego w kierunku obecności alkoholu; zasady interpretacji wyników badań w genetyce sądowej - badania polimorfizmu DNA i zastosowanie w sprawach dotyczących spornego ojcostwa oraz w badaniu śladów biologicznych; znać zasady identyfikacji szczątków ludzkich oraz pracy lekarza w miejscu katastrof. Student powinien posiadać wiedzę dotyczącą podstawowych zasad opiniowania w sprawach błędu medycznego oraz orzecznictwa sądowo-lekarskiego.

Wymagania wstępne

Znajomość anatomii, fizjologii, patofizjologii, farmakologii, propedeutyki chirurgii, propedeutyki pediatrii i propedeutyki chorób wewnętrznych, patomorfologii, radiologii.

Zakres tematyczny

Wykłady

1. Podstawy prawa w medycynie.
2. Traumatologia sądowo-lekarska. Uszkodzenia ciała spowodowane działaniem czynnika mechanicznego.
3. Postrzały, wybuchy.
4. Uduszenie gwałtowne.
5. Dzieciobójstwo. Nagłe zgony dzieci. Zespół bitego dziecka.

Laboratorium

1. Tanatologia ogólna. Ekshumacja.
2. Oględziny zwłok w miejscu ich ujawnienia. Stwierdzenie zgonu. Ustalanie czasu, rodzaju i przyczyny śmierci. Wystawienie karty zgonu.
3. Sekcja zwłok. Zasady sporządzenia protokołu sekcji zwłok.
4. Wypadki komunikacyjne, podstawy rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego.
5. Prokreacja, przerywanie ciąży.
6. Działanie prądu, wysokiej, niskiej temperatury.

7.

Zasady przeprowadzania oględzin i szczegółowych badania szczątków ludzkich.
8.

Podstawy identyfikacji zwłok i szczątków ludzkich.
9.

Katastrofy, wypadki masowe.
10.

Genetyka sądowa.
11.

Rodzaje śladów biologicznych i zasady ich zabezpieczania. Interpretacja wyników badań genetycznych.
12.

Podstawy opiniowania sądowo-lekarskiego. Błąd medyczny. Narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia.
13.

Obrażenia ciała i ich kwalifikacja prawna. Kwalifikacja uszczerbku na zdrowiu.
14.

Toksykologia sądowo-lekarska.
15.

Opiniowanie w sprawach dotyczących ustalenia poziomu alkoholu we krwi. Omówienie zasad metabolizmu alkoholu oraz innych środków toksycznych, interpretacja wyników badań toksykologicznych.

Metody kształcenia

Wykłady w formie prezentacji multimedialnych z uwzględnieniem w prezentacji przypadków klinicznych.

Laboratoria odbywają się w sali sekcyjnej - studenci uczestniczą w sekcji sądowo-lekarskiej, oraz w sali ćwiczeń – prezentacja multimedialna, dyskusja oraz zajęcia praktyczne dotyczące opiniowania sądowo-lekarskiego oraz opiniowania w prawach toksykologicznych, ustalania ojcostwa, genetycznego badania śladów, identyfikacji szczątków ludzkich, symulacja oględzin miejsca ujawnienia zwłok, szczegółowe omówienie przypadków klinicznych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego.	G.W14	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium
Zna zasady sporządzania opinii sądowo-lekarskich w charakterze biegłego	G.W15	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium
Zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach.	G.W17	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium
Zna podstawy interpretacji wyników badań toksykologicznych	C.U19	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium
Zna obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu.	G.W07	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium
Zna zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące: zdolności do udziału w czynnościach procesowych; skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu.	G.W16	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - sprawdzian - test końcowy	- Wykład - Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna przyczyny, objawy, zasady pośmiertnego diagnozowania i sądowo-lekarskiej interpretacji postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: 1) obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, 2) innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami, 3) urazów czaszkowo-mózgowych, 4) wad naczyniowych centralnego systemu nerwowego, 5) guzów nowotworowych centralnego systemu nerwowego, 6) chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;	• F.W13	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Potrafi rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić zgon	• E.U37	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych.	• G.W18	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Posiada umiejętność pobierania zgodnie z zasadami krwi do badań toksykologicznych oraz zabezpieczania materiału do badań hemogenetycznych. Interpretuje wyniki tych badań.	• G.U09	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Podczas badania dziecka rozpoznaje zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy wobec dziecka;	• G.U07	• dyskusja • odpowiedź ustna • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna zasady i podstawy prawne wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu;	• F.W15	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań	• E.W39	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu	• D.W03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Potrafi identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować;	• D.U10	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna sądowo-lekarskie aspekty zagadnienia dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego	• F.W04	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
Zna podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok i szczątków ludzkich.	• G.W13	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna i rozumie pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu, a także różnicę między pojęciami urazu a obrażenia.	• G.W12	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • sprawdzian • test końcowy	• Wykład • Laboratorium

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu jest obecność na wszystkich wykładach i laboratoriach, aktywny udział w laboratoriach, uzyskanie trzech pozytywnych ocen z rozdziałów - medycyna sądowa i toksykologia, podstawy identyfikacji szczątków ludzkich, interpretacja badań genetycznych. W przypadku nieobecności - obowiązek odrobienia zajęć z wykładowcą po uprzednim uzgodnieniu terminu i formy odrobienia zajęcia.

Ocena za laboratoria - średnia arytmetyczna uzyskanych trzech ocen z krótkich zaliczeń pisemnych (rozwiązanie zadań) przeprowadzanych przez każdego z prowadzących po zakończeniu rozdziału tematycznego - medycyna sądowa i toksykologia, podstawy identyfikacji szczątków ludzkich, interpretacja badań genetycznych.

Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest zdanie egzaminu końcowego testowego z przedmiotu.

Egzamin końcowy w formie testowej - 60 pytań wielokrotnego wyboru, czas trwania egzaminu 1,5godz. Próg zaliczenia - uzyskanie 36 prawidłowych odpowiedzi z 60 pytań. Skala ocen: 36-40=3,0; 41-45=3,5; 46-50=4,0; 51-55=4,5; 56-60=5,0).

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna wszystkich form przewidzianych do realizacji przedmiotu. Wyniki średniej arytmetycznej ustala się zgodnie z zasadą: średnia 3,25 stanowi ocenę końcową 3,5; średnia 3,75 stanowi ocenę końcową 4,0; średnia 4,25 stanowi ocenę końcową 4,5; średnia 4,75 stanowi ocenę końcową 5,0.

Regulacje dotyczące warunków zaliczenia odpowiadają warunkom zaliczania bezpośredniego, z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia zmian w przypadku konieczności przejścia na zaliczanie zdalne w czasie regulaminowym, przed rozpoczęciem sesji.

Pozostałe nie wymienione regulacje określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim <https://www.uz.zgora.pl/index.php?regulamin-studiow>

Literatura podstawowa

1. Medycyna sądowa, red. Grzegorz Teresiński, PZWL Warszawa 2019
2. Wybrane zagadnienia z medycyny sądowej, red. Czesław Żaba, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2014
3. Opiniowanie sądowo-lekarskie w przestępstwach przeciwko zdrowiu, red. Tomasz Jurek, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca

1. Medycyna sądowa, V.J. DiMaio, D. DiMaio, Urban & Partner Wrocław 2003
2. Sekcja zwłok, E. Chruścielewski, S Raszeja, PZWL Warszawa 1990
3. Medycyna Sądowa. Podręcznik dla studentów. Raszeja S, Nasiłowski W, Markiewicz J. Wyd. Lekarskie PZWL Warszawa 1990.
4. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. n. med. Agnieszka Ziółkowska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 11-04-2021 16:51)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ